

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13296
Tarih : 16.06.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yaşamın sürdürülebilirliğinde vazgeçilmez bir faktör olan tarımsal üretim ve hayvancılık alanında sorunlar katlanarak devam etmektedir. Özellikle Van, küçükbaş hayvan sayısı ve geniş mera alanlarıyla ciddi bir potansiyel taşımasına rağmen çiftçilerin kronikleşen yapısal sorunlarının çözülmemesi, taleplerin olması gerektiği ölçüde karşılanmaması tarımsal üretim ve hayvancılığın gerilemesine neden olmuştur. Buna ek olarak Van'da %60 düzeyinde etkili olan kuraklık ve süregelen su sorunu da hasadı yapılan ürünler bazında tarımsal rekoltede ciddi bir verim kaybına neden olmuştur. Bu itibarla Van'da tarımsal üretim ve hayvancılıkta yaşanan sorunların tespit edilerek çözülmesi, kuraklık nedeniyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat SARI SAÇ
Van Milletvekili

GEREKÇE

İnsanlığın toplu hayata geçişinde temel bir faktör olan tarımsal üretim ve hayvancılık, aynı zamanda yaşamın sürdürülebilirliği noktasında belirleyici bir role sahiptir. Bu nedenle tarımsal üretim, geçmişten bugüne önemli bir geçim kaynağı da olagelmıştır. Çünkü şehir nüfusunun gıda tedarikinin karşılanması yanında, ekonomik gelişim ve büyümeye de doğrudan katkı sunmaktadır. Özellikle dünyayı etkileyen Covid19 salgını, tarımsal üretim ve gıda tedarikinin önemini tekrar ortaya çıkarmıştır. Buna rağmen yaşanan iklim krizi ve sürdürülen neo-liberal politikalar, insanlığın geleceği açısından büyük riskler taşımaktadır. Bugün karada yaşanan kuraklık, denizde görülen müsilaj, havada artan kirlilik ekolojik yaşamın alarm verdiğini göstermektedir. Bu nedenle 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü, siyasi iktidarın adım atması ve toplumsal farkındalığın yaratılması için önemli bir fırsattır.

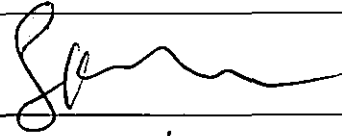
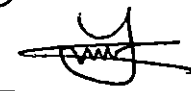
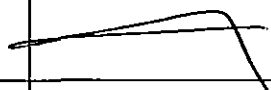
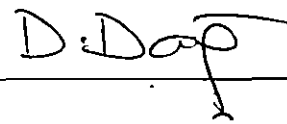
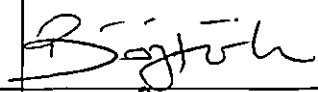
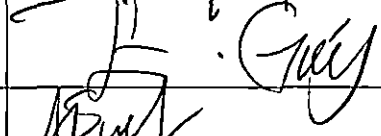
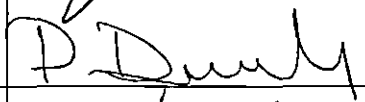
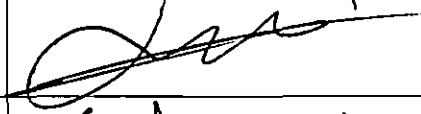
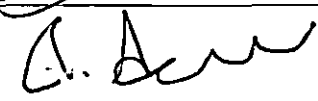
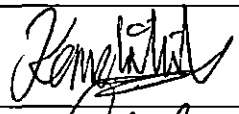
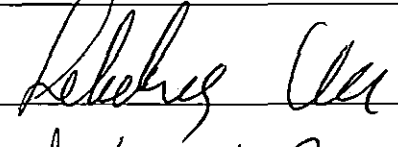
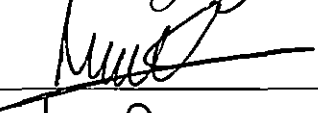
Türkiye’de görülen kuraklığın boyutları ve yaşanan su kıtlığı da şimdiden ciddi sorunlara yol açmaktadır. Tarım örgütleri, kuraklık nedeniyle birçok kentte ekili hububat ürünlerinin kuruduğunu, sadece Şanlıurfa’da 2 milyon dönüm arazide hasat yapılamadığını belirtmektedirler. Aynı şekilde üretim dönemi içerisinde hububat rekoltesinin %19 düştüğü ve 22 ilde tarımsal kuraklığın etkili olduğu ifade edilmektedir. Kuraklık ve su sorununun yaşandığı bir il de seçim bölgem Van’dır. Van’da bulunan Ziraat Odaları, kuraklığın %60’lar civarında olduğunu belirterek en çok ekimi yapılan buğday, mısır, yonca, şeker pancarında verim düşüklüğünün %60 olduğunu söylemektedirler. Özalp ilçemizde, 407 hektarlık alanı kaplayan Akgöl’ün kuruması da kuraklığın boyutunu göstermektedir. Ortaya çıkan bu sonuç, başta Van olmak üzere kuraklığın etkili olduğu yerlerin ‘afet’ kapsamına alınmasını da gerekli kılmaktadır.

Tarımsal üretim ve hayvancılık, Van’da temel klasik bir üretim ve geçim biçimi olduğu için gerekli önlemler alınmadığında kuraklığın sonuçları da ağır olacaktır. Çünkü Van, Türkiye genelinde küçükbaş hayvan sayısında birinci, büyükbaş hayvan sayısında ilk 15’te yer almaktadır. Yine Van’da arazinin %75’i çayır ve meralardan oluşmaktadır. Dolayısıyla ülke genelinde toplam mera varlığının %10’u Van’da bulunmaktadır. Bu nedenle Van’da tarım sektöründe çalışanlar, istihdam edilenlerin çok önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu verilere rağmen Van’da et ve ekmek fiyatlarının yüksekliği de adeta bir paradoks olarak önümüzde durmaktadır. Bunda siyasi iktidarın sürdürdüğü neo-liberal politikalar ve çiftçinin gübre, mazot, yem, tohum vb. girdi maliyetlerinin yıldan yıla katlanmasıdır.

Van’da birçok akarsu, küçük gölet, dere ve çayın da kuraklık nedeniyle kuruduğu kamuoyuna yansımaktadır. Eğer önlem alınmazsa, çevre illerden gelenlerle birlikte 4 milyon civarında küçükbaş hayvanın beslendiği meraların da kuruyacağı öngörülmektedir. Yine birçok yerde mera ve yaylaların “özel güvenlik bölgesi” adı altında yasaklanması da hayvancılığa büyük zarar vermektedir. Yem fiyatlarının da bir yıl içinde neredeyse %100 arttığı düşünüldüğünde, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların ciddi sorunlar yaşaması kaçınılmazdır. Çünkü günden güne daha çok tarım alanı atıl hale geleceği gibi hayvan sayısı da azalacaktır. Bundan dünyada sadece Gürpınar’da bulunan ve kendine has özellikler taşıyan Norduz koyununun da etkilenebileceği unutulmamalıdır.

Görüldüğü üzere; Van’da çiftçilerin sorunları sadece kuraklığa bağlı değil; yüksek girdi maliyeti, sulama olanaklarının sağlanmaması, Van’da süt, yem ve yün fabrikalarının kapanmış olması, Et – Balık Kurumunun kapasitesinin çok altında çalışması, pazarlama sorunları, çiftçilerin bankalara biriken borçları vb. sorunlar hâlâ çözüm beklemektedir. Bunun yanında

Gürpınar'ın Yurtbaşı köyünde olduğu gibi tarımsal üretim ve hayvancılık faaliyeti yürütülen alanların taş ve mermer ocaklarıyla tahrip edilmesi de çiftçileri mağdur etmektedir. Dolayısıyla Van'da çiftçilerin mevcut sorunlarının yanında; kuraklığın sonuçlarının öngörülmemesi, çiftçilerin daha çok borçlanmasına ve haciz uygulamalarıyla karşı karşıya kalmasına neden olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle Van'da çiftçilerin süregelen yapısal sorunlarının belirlenip taleplerinin karşılanması ve endişe verici bir boyuta ulaşan kuraklığa karşı gereken tedbirlerin alınması amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6			
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	